

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties
Mevrouw drs. K.H. Ollongren
Postbus 20011
2500 EA DEN HAAG

Brabantlaan 1
Postbus 90151
5200 MC 's-Hertogenbosch
Telefoon (073) 681 28 12
Fax (073) 680 76 80
www.brabant.nl
IBAN NL86INGB0674560043

Bereikbaarheid
openbaar vervoer en fiets:
www.brabant.nl/route

Onderwerp

Zienswijze herindelingsadvies gemeenten Boxmeer, Cuijk, Mill en Sint Hubert en Sint Anthonis

Geachte mevrouw Ollongren,

De raden van de gemeenten Boxmeer, Cuijk, Mill en Sint Hubert en Sint Anthonis hebben in hun vergadering van 24 juni 2020 een herindelingsadvies als bedoeld in artikel 4 van de Wet algemene regels herindeling (Wet arhi) vastgesteld. Met dit advies beogen de vier gemeenten een wijziging van de gemeentelijke indeling te realiseren, waarbij met ingang van 1 januari 2022 de genoemde gemeenten worden samengevoegd tot één nieuwe gemeente, de gemeente Land van Cuijk.

Conform artikel 5, lid 3 van de Wet algemene regels herindeling (Wet arhi) zenden wij u hierbij het herindelingsadvies tot samenvoeging van de gemeenten Boxmeer, Cuijk, Mill en Sint Hubert en Sint Anthonis, het bijlagenboek en de reactienota zienswijzen toe, vergezeld van onze zienswijze in deze brief. Wij beoordelen de voorgenomen herindeling positief. In het vervolg van deze brief geven wij aan hoe wij tot dit oordeel zijn gekomen.

Algemeen

Met het vastgestelde herindelingsadvies beogen de betrokken gemeenteraden de vorming van een nieuwe gemeente. De vier gemeenten kiezen ieder en tezamen vanuit eigen kracht en zelfbewust voor een gezamenlijke bestuurlijke toekomst. Op 1 januari 2022 bundelen zij hun krachten tot één gemeente Land van Cuijk met ruim 77.000 inwoners, verdeeld over 29 kernen en een oppervlakte van ruim 324 vierkante kilometer. Qua grondgebied ontstaat dan de grootste gemeente van onze provincie.

Datum

30 juni 2020

Ons kenmerk

C2238208/4709045

Uw kenmerk

Contactpersoon

Telefoon

(

Email

Bijlage(n)

3

Door deze krachtenbundeling kunnen de gemeenten nu en in de toekomst de maatschappelijke opgaven en bestuurlijke ambities blijven realiseren. De samenvoeging versterkt tevens hun positie in de regio Noordoost-Brabant waar al enige tijd sprake is van gemeentelijke schaalvergroting door onder andere de recente vorming van de gemeente Meierijstad (81.000 inwoners) en de voorgenomen samenvoeging van de gemeenten Landerd en Uden (57.000 inwoners). Vanuit deze versterkte positie is men in staat om (nog) krachtigere verbindingen te maken met de 29 kernen en kan men tevens de gemeentelijke belangen op provinciale en landelijke schaal beter behartigen.

Datum

30 juni 2020

Ons kenmerk

C2238208/4709045

Wij hebben veel waardering voor de zorgvuldige maar ook voortvarende wijze waarop de colleges en de raden, ondanks de opgelegde beperkingen als gevolg van de COVID19-crisis, inhoud en vorm blijven geven aan de beoogde herindeling. De gemeenten stellen terecht dat de toekomstvisie een belangrijk onderdeel vormt van het herindelingsadvies. In een interactief proces met inwoners, ondernemers en (maatschappelijke) instellingen is in de gemeenten Boxmeer, Cuijk en Sint Anthonis in het voorjaar van 2019 gesproken over de toekomstvisie en de naamgeving van de nieuwe gemeente. Er is een veelheid aan beelden verzameld over de toekomst van de nieuwe gemeente op majeure thema's zoals economie, zorg, onderwijs, wonen, sport, cultuur en de energietransitie. Tevens is veel aandacht uitgegaan naar het thema kernen-democratie en de rol van de gemeente en de samenleving daarin. Alle informatie is meegenomen in de toekomstvisie voor de nieuwe gemeente, zoals verwoord in hoofdstuk 4 van het herindelingsadvies.

Vanwege het feit dat de gemeenteraad van Mill en Sint Hubert¹, na een inwonersraadpleging, pas op 30 januari 2020 besloot tot aansluiting op het lopende herindelingsproces is met de inwoners van voornoemde gemeente niet expliciet gesproken over de toekomstvisie. Wij zijn verheugd in het herindelingsadvies te lezen dat de inwoners van de kernen Langenboom, Mill, Sint Hubert en Wilbertoord vanaf begin 2020 nadrukkelijk betrokken worden bij de verdere uitwerking van het thema kernendemocratie binnen de nieuwe gemeente. Daarnaast lezen wij dat het huidige gemeentebestuur van Mill en Sint Hubert de visie op de nieuwe gemeente onderschrijft en dat deze visie ten tijde van de besluitvorming om aan te sluiten bij het lopende herindelingsproces hen bekend was. Wij concluderen derhalve dat binnen de huidige vier gemeenten een breed gedragen toekomstbeeld is voor de nieuwe gemeente Land van Cuijk.

Rijks- en provinciaal beleid

In het vigerende rijksbeleidskader gemeentelijke herindeling is opgenomen dat het kabinet een voorkeur heeft voor gemeentelijke herindelingen van onderop, dat wil zeggen op initiatief van de betrokken gemeenten.

¹ De raad van Mill en Sint Hubert heeft op 30 januari 2020 unaniem besloten, na een inwonersraadpleging (opkomstpercentage 61%) met een overduidelijke uitslag (75%), voor aansluiting bij het reeds lopende herindelingsproces tot de vorming van de gemeente Land van Cuijk per 1 januari 2022.

Gemeenten dragen in eerste instantie zelf verantwoordelijkheid voor het werken aan versterking van hun bestuurskracht. In die gevallen waarin een initiatief van onderop leidt tot een door betrokken gemeenten breed gedragen herindelingsvoorstel, is dit een zwaarwegend element in de beoordeling. Het initiatief van de gemeenten Boxmeer, Cuijk, Mill en Sint Hubert en Sint Anthonis past zowel in het rijks-, als in het provinciaal beleid. In ons bestuursakkoord 'Samen, Slagvaardig en Slim: Ons Brabant' is immers opgenomen dat wij op gemeentelijk initiatief gestarte herindelingstrajecten blijven ondersteunen.

Datum

30 juni 2020

Ons kenmerk

C2238208/4709045

Totstandkoming herindelingsadvies

In het herindelingsadvies heeft een toets plaatsgevonden aan de vier criteria uit het beleidskader gemeentelijke herindeling van 22 maart 2019 (kenmerk: 2019-0000138956). Naar ons oordeel laten de gemeenten op overtuigende wijze zien dat zij aan de criteria voldoen. Wij voegen daar nog de volgende overwegingen aan toe.

1. Draagvlak: lokaal bestuurlijk, regionaal en maatschappelijk

Conform het beleidskader wordt onderscheid gemaakt tussen een drietal vormen van draagvlak, te weten lokaal bestuurlijk, regionaal draagvlak en maatschappelijk draagvlak.

Lokaal bestuurlijk draagvlak

Aan de hand van duidelijke meerderheidsbesluiten, ten aanzien van zowel het herindelingsontwerp als het herindelingsadvies, blijkt dat in de betrokken gemeenteraden sprake is van een zeer ruime mate van lokaal bestuurlijk draagvlak voor de voorgenomen herindeling. In onderstaande tabel zijn de stemverhoudingen ten aanzien van het vastgestelde herindelingsadvies weergegeven:

	voor	tegen	afwezig
Boxmeer	16	0	5
Cuijk	19	0	0
Mill en Sint Hubert	14	0	1
Sint Anthonis	15	0	0
Totaal	64	0	6

Binnen de context van de vertegenwoordigende democratie nemen wij primair de standpunten van de gemeenteraden als uitgangspunt bij de beoordeling van het algehele draagvlak voor een herindelingsvoorstel. Op grond van bovenstaande constateren wij dat sprake is van unanieme steun voor de voorgenomen herindeling.

Regionaal draagvlak

Zoals de gemeenten in het herindelingsadvies hebben aangegeven heeft een gemeentelijke herindeling invloed op de positie van de omliggende gemeenten.

Daarom zijn zij in de gelegenheid gesteld hun zienswijze kenbaar te maken. Daarnaast hebben de herindelende gemeenten op reguliere momenten van ontmoeting of overleg met bestuurlijke partners in de regio meerdere malen gesproken over de voorgenomen herindeling. Van de gelegenheid tot het indienen van een zienswijze hebben negen gemeenten en het waterschap Aa en Maas gebruik gemaakt. Met uitzondering van de gemeente Boekel steunen alle omliggende gemeenten en het waterschap de ingezette beweging in het Land van Cuijk waarbij een aandachtspunt blijft om ook na datum herindeling vol in te blijven zetten op intergemeentelijke samenwerking. In hun reactienota op de ingekomen zienswijzen geven de gemeenten aan ook in de toekomst te willen streven naar een vruchtbare samenwerking met de buurgemeenten en (boven) regionale partners. Van de ontvangen zienswijzen van buurgemeenten neemt de zienswijze van de gemeente Grave een bijzondere positie in. De gemeenteraad van Grave is niet tegen de herindeling van de vier gemeenten maar riep de herindelingsgemeenten op uit te spreken om mee te werken aan het bereiken van een ontvlechtingsakkoord rondom de werkorganisatie CGM² voordat besluitvorming over het herindelingsadvies in de gemeenteraden op 24 juni 2020 plaats zou vinden. Tevens deed men in de zienswijze de oproep om de uitslag van de nog te organiseren inwonersraadpleging in Grave over de bestuurlijke toekomst van die gemeente, ongeacht hoe die uitslag luidt, te respecteren.

In de reactienota nemen de herindelingsgemeenten het standpunt in het te bereiken ontvlechtingsakkoord geen harde randvoorwaarde te willen laten vormen voor de definitieve besluitvorming over het herindelingsadvies. Wij onderschrijven dit standpunt van de herindelingsgemeenten. Op de ontvlechting van de ambtelijke organisatie van CMG en de gevolgen die dit heeft voor de gemeente Grave komen wij specifiek terug bij het criterium 'bestuurskracht'. Ook voor wat betreft ons standpunt over de uitkomsten van een nog te houden inwonersraadpleging in Grave volgen wij de lijn van de herindelende gemeenten die erop neerkomt dat een bestuurlijke fusie op zijn vroegst mogelijk is per 1 januari 2026. Alles afwegende komen wij tot de conclusie dat het regionaal draagvlak voor deze gemeentelijke herindeling groot is.

Maatschappelijk draagvlak

Het beleidskader geeft aan dat het primair de verantwoordelijkheid van de betrokken gemeentebesturen is om het maatschappelijk draagvlak voor een herindeling te beoordelen en daarin te investeren. Het kabinet vraagt daarom aan de betrokken gemeenten om een logboek bij te houden op welke wijze inwoners en maatschappelijke organisaties betrokken zijn bij het herindelingsproces en op welke wijze het maatschappelijk draagvlak is vastgesteld, inclusief de zienswijzen.

Alle vier de gemeenten hebben een uitgebreid, open en transparant traject van informeren en consulteren over de bestuurlijke toekomst doorlopen.

---

² CGM is de sinds 1 januari 2014 bestaande ambtelijke fusie tussen de gemeenten Cuijk, Grave en Mill

Datum

30 juni 2020

Ons kenmerk

C2238208/4709045

In het voortraject hebben de vier gemeenten aandacht besteed aan het betrekken van de samenleving in hun afwegingen over de bestuurlijke toekomst. Zo is in het voorjaar van 2017 per gemeente een bijeenkomst met inwoners georganiseerd waar is gesproken over de opgaven en wensen voor de toekomst. Ook zijn gesprekken gevoerd met jongeren, maatschappelijke organisaties, ondernemers en agrariërs.

Datum

30 juni 2020

Ons kenmerk

C2238208/4709045

Na de besluiten van de gemeenteraden van Boxmeer, Cuijk en Sint Anthonis om tot het opstellen van een herindelingsontwerp over te gaan zijn, tussen medio mei en juni 2019 in de 25 kernen van deze drie gemeenten, bijeenkomsten georganiseerd voor inwoners. Tijdens de inwonersavonden is de achtergrond en totstandkoming van de besluitvorming over de herindeling toegelicht. Er is aan de hand van majeure thema's als economie, zorg, onderwijs, wonen, sport, cultuur en de energietransitie in gesprek gegaan met inwoners over hun wensen en ambities voor de nieuwe gemeente. Er is besproken op welke manier de verbinding tussen de kernen en de gemeente Land van Cuijk eruit kan zien of versterkt kan worden.

Daarnaast is aan de orde geweest hoe er samen voor gezorgd kan worden dat de identiteit en leefbaarheid van de kernen behouden blijft. Tijdens de avonden, die wisselend zijn bezocht, hebben constructieve en prettige gesprekken plaatsgevonden. Vervolgens is op 20 juni 2019 een gezamenlijke doelgroepenbijeenkomst georganiseerd. Er werden met vertegenwoordigers van doelgroepen op het gebied van economie, zorg, wonen en met jongeren en ouderen gerichte gesprekken gevoerd over de toekomst. Ook werden bij leerlingen van basisscholen in de drie gemeenten beelden opgehaald over hun wensen voor de nieuwe gemeente. Via een interactief online platform was het bovendien voor eenieder mogelijk om suggesties in te dienen voor het toekomstperspectief van de nieuwe gemeente.

De gemeente Mill en Sint Hubert heeft, ten gevolge van latere besluitvorming over de herindeling, het proces als hiervoor geschetst niet doorlopen. Wel heeft de gemeente Mill en Sint Hubert diverse, drukbezochte, inwonersavonden georganiseerd aangaande de bestuurlijke toekomst van deze gemeente.

In het bijlagenboek bij het herindelingsadvies is een logboek voor het maatschappelijk draagvlak opgenomen. Wij constateren dat, reeds vanaf 2015, constructief en voortvarend is gewerkt aan het verkrijgen van draagvlak voor de in gang gezette beweging naar één gemeente in het Land van Cuijk.

Conform de bepalingen uit artikel 5, tweede lid Wet arhi heeft het herindelingsontwerp ter inzage gelegen.

Gedurende deze wettelijke periode van acht weken (10 april tot en met 5 juni 2020) zijn in totaal 2.190 zienswijzen ingediend. Wij stellen vast dat de gemeenten daarmee hebben voldaan aan de procesvereisten van de Wet arhi.

Van de in totaal 2.190 zienswijzen zijn er 1.834 identiek en voortkomend uit een burgerinitiatief in de gemeente Mill en Sint Hubert. Deze zienswijzen zijn ingediend naar aanleiding van het 'oude' herindelingsontwerp voor de drie gemeenten, nog zonder de gemeente Mill en Sint Hubert. Inmiddels maakt de gemeente Mill en Sint Hubert deel uit van het herindelingsproces en werkt men samen toe naar één gemeente Land van Cuijk per 1 januari 2022. Daarmee kunnen deze 1.834 zienswijzen naar ons oordeel worden gekenmerkt als positief over het voornemen tot herindeling.

Datum

30 juni 2020

Ons kenmerk

C2238208/4709045

Er zijn 295 eveneens identieke zienswijzen ontvangen die onderdeel uitmaken van een initiatief in de gemeente Grave. Ook deze zienswijzen spreken volledige steun uit voor de vorming van één gemeente Land van Cuijk en kunnen derhalve ook als positief worden aangemerkt.

De resterende 61 zienswijzen zijn uniek en zijn afkomstig van inwoners, maatschappelijke organisaties, belangen- en politieke groeperingen. Van deze zienswijzen is een zeer ruime meerderheid positief en zijn er slechts twee expliciet negatief over de voorgenomen herindeling. De negatieve zienswijzen roepen onder andere op de besluitvorming over de voorgenomen herindeling aan te houden tot het moment dat er duidelijkheid is over de positie van de gemeente Grave, en dan met name in relatie tot CGM. In een aantal positieve zienswijzen worden kanttekeningen en aandachtspunten geplaatst. Daarbij moet vooral gedacht worden aan aspecten als burgerparticipatie (dorps- en kernendemocratie), leefbaarheid, aandacht voor het behouden van de menselijke maat, de aanwezigheid van sociaal-maatschappelijke voorzieningen, de voortgaande digitale dienstverlening van de (gemeentelijke) overheid en de aandacht voor een groene omgeving. In 28 zienswijzen wordt aandacht gevraagd voor ontwikkelingssamenwerking en de verantwoordelijkheid van het Land van Cuijk in de mondiale gemeenschap. Ook vraagt men aandacht voor het kenmerk 'fairtrade' dat de gemeente Boxmeer als enige van de vier herindelende gemeenten draagt, de positie van minderheden in de samenleving en het belang van kunst en cultuur. Tot slot wordt aandacht gevraagd voor de oprichting van een jeugdgemeenteraad voor de nieuwe gemeente Land van Cuijk. Dit overigens in lijn met de huidige jeugdgemeenteraad zoals die in de gemeente Mill en Sint Hubert functioneert.

In de reactienota zienswijzen wordt gemotiveerd ingegaan op *alle* ingekomen zienswijzen. Mede naar aanleiding van de ingekomen zienswijzen is het herindelingsontwerp op een aantal punten aangepast. Als rode draad uit de zienswijzen zien wij vooral de aandacht die wordt gevraagd voor het verder vormgeven van burgerparticipatie en kernendemocratie.

Het verheugd ons daarom te lezen dat de gemeenten via de raads werkgroep kernendemocratie begonnen zijn het beleid hieromtrent te implementeren. Het door de gemeenten gehanteerde uitgangspunt dat opschalen van de gemeente gepaard moet gaan met afschalen naar de kernen ondersteunen wij van harte.

Naar ons oordeel hebben de gemeenten hiermee op adequate wijze de ingekomen zienswijzen afgehandeld en kan de conclusie getrokken worden dat er groot maatschappelijk draagvlak is voor de voorgenomen herindeling.

Datum

30 juni 2020

Ons kenmerk

C2238208/4709045

2. Bestuurskracht

Een veel gehanteerde definitie van bestuurskracht is het vermogen van gemeenten om hun wettelijke- en niet-wettelijke taken uit te voeren en daarvoor de benodigde maatschappelijke en bestuurlijke relaties aan te gaan. Gemeenten hoeven hun taken niet volledig zelf(standig) te vervullen om bestuurskrachtig te zijn: zij kunnen dit ook doen in samenwerking met andere gemeenten en private partijen. In die zin kent bestuurskracht ook een regionale dimensie.

In hoofdstuk drie van het herindelingsadvies 'Ontwikkelingen en opgaven' wordt inzicht gegeven in de majeure landelijke ontwikkelingen en in de regionale en lokale maatschappelijke opgaven en bestuurlijke ambities waar de gemeenten voor staan. Deze ontwikkelingen en opgaven vormen in samenhang met elkaar een voorname reden om te komen tot één krachtige gemeente Land van Cuijk. De gemeenten constateren naar ons oordeel terecht dat deze trends en ontwikkelingen door hun omvang en impact van invloed zijn op de (discussie over de) bestuurlijke positionering en de ambtelijke kracht van de lokale overheid in Nederland, en dus ook in het Land van Cuijk. Als het gaat om landelijke ontwikkelingen dan kan gedacht worden aan de eisen die gesteld worden aan het vormgeven van een participatieve samenleving, het correct uitvoeren van gedecentraliseerde overheidstaken en andere majeure opgaven in het kader van verduurzaming, lucht-, water- en bodemkwaliteit, digitalisering, de verandering van economische structuren en het toenemende belang van samenwerking met partners. Regionale en lokale opgaven en ambities liggen er vooral op het vlak van ontgroening en vergrijzing, het behouden van de leefbaarheid in de kernen, het bouwen aan een sterke economie en een krachtige regionale positie, de aanpak van georganiseerde ondermijnende criminaliteit en het werken met sluitende meerjarenbegrotingen. Naar onze mening constateren de gemeenten in hun herindelingsadvies terecht dat deze uitdagingen hen bindt en dat zij met elkaar daaraan beter invulling kunnen geven dan iedere gemeente afzonderlijk.

Als gevolg van de herindeling van de gemeenten Boxmeer, Cuijk, Mill en Sint Hubert en Sint Anthonis ontstaat een bestuurlijk krachtige gemeente met ruim 77.000 inwoners. De gemeente Land van Cuijk heeft voldoende financiële slagkracht en beschikt over een robuuste ambtelijke organisatie (ca. 550 fte), die in staat is om complexe taken adequaat en professioneel uit te voeren. Een gemeente die minder kwetsbaar is, een sterkere positie op de arbeidsmarkt heeft en ook meer politiek-bestuurlijke slagkracht zal kennen.

De bijzondere positie en de bestuurskracht van de gemeente Grave

Het voorliggende herindelingsadvies voorziet in de samenvoeging van vier gemeenten uit het Land van Cuijk.

Vanuit het oogpunt van een duurzame oplossing blijft ons standpunt dat wij voorstander zijn van één gemeente Land van Cuijk, dus met inbegrip van de gemeente Grave, met een passende vorm van kernen en dorpen democratie. In de raad van Grave is gedurende het proces van de afgelopen jaren steeds geen meerderheid gevonden voor aansluiting bij één gemeente Land van Cuijk. Voor een nog te houden inwonersraadpleging, net als in de gemeente Mill en Sint Hubert, is nog geen datum vastgelegd. De gemeente Grave sluit dus niet aan bij de huidige herindelingsprocedure.

Datum

30 juni 2020

Ons kenmerk

C2238208/4709045

Wij zien geen mogelijkheid om, gegeven het standpunt van de gemeente Grave, met nog meer intensiteit het gesprek met voornoemde gemeente te voeren over het alsnog aansluiten bij deze herindelingsprocedure. De overwegingen die wij hierbij maken zijn de volgende. In het herindelingsadvies geven de vier gemeenten aan dat er naar hun oordeel aan het bestuur van de gemeente Grave in de afgelopen jaren meer dan voldoende ruimte is geboden om aan te sluiten bij het reeds lopende herindelingsproces. De deur heeft tijdens het gehele proces voortdurend voor de gemeente Grave open gestaan. De bij deze herindeling betrokken gemeenten geven tevens aan dat het opstarten van gesprekken met buurgemeenten over een bestuurlijke fusie pas weer ver in de eerste bestuursperiode van de nieuwe gemeente een optie is. Wij delen deze analyse van de vier gemeenten volledig. Wij gunnen de nieuwe gemeente een start waarin gedurende de eerste bestuursperiode constructief gebouwd kan worden zonder dat er opnieuw een discussie over schaalvergroting aan de orde is. Dit laat onverlet dat wij zorgen hebben over de bestuurskracht van de gemeente Grave in de komende jaren. Dit wordt mede veroorzaakt door de ontmanteling van de ambtelijke fusie tussen de gemeenten Cuijk, Mill en Sint Hubert en Grave. Een oplossing hiervoor is de dienstverlening en de uitvoering van de (wettelijke) taken van de gemeente Grave met een dienstenovereenkomst (DVO) neer te leggen bij de nieuwe gemeente Land van Cuijk. Wij hebben begrepen dat de gemeenten met elkaar in gesprek zijn om tot een DVO te komen. Met een DVO is er voor de dienstverlening en uitvoering van wettelijke taken van Grave naar ons oordeel een goed vangnet gecreëerd en kunnen de vier gemeenten Cuijk, Boxmeer, Sint Anthonis en Mill en Sint Hubert een volledige bestuursperiode ongestoord bouwen aan een mooie slagvaardige gemeente. Mocht de raad van de gemeente Grave de komende tijd besluiten om wel te willen herindelen met de gemeente Land van Cuijk, dan kan dat worden gerealiseerd door middel van een lichte samenvoeging per 1 januari 2026.

3. Interne samenhang en nabijheid van bestuur

In het beleidskader herindeling is aangegeven dat gemeenten die een herindeling overwegen vaak gemeenschappelijke kenmerken hebben waardoor zij goed bij elkaar passen en elkaars natuurlijke partner zijn. Boxmeer, Cuijk, Mill en Sint Hubert en Sint Anthonis zijn demografisch, geografisch, cultureel en sociaaleconomisch, natuurlijke partners.

De gemeenten hebben een gelijksoortig inhoudelijk profiel en staan voor vergelijkbare maatschappelijke opgaven en kunnen elkaar daardoor versterken.

Datum

30 juni 2020

Ons kenmerk

C2238208/4709045

Wij vinden het belangrijk dat de toekomstige gemeente Land van Cuijk responsief, nabij, betrokken en benaderbaar is. Verwacht wordt dat het nieuwe gemeentebestuur zich inzet om zoveel mogelijk de nabijheid van bestuur en betrokkenheid van inwoners te borgen en te versterken. In de visie op de nieuwe gemeente Land van Cuijk is de verbinding met de verschillende kernen als belangrijke ambitie genoemd. De gemeente wil de kracht uit de samenleving benutten. Door ruimte en vertrouwen te geven om als samenleving zelf initiatieven te ontplooiën en daar waar nodig te inspireren, faciliteren en ondersteunen. De huidige gemeenten hebben al ruime ervaring met het werken met en in verschillende kernen, elk met een eigen identiteit. In de aanloop naar de beoogde herindelingsdatum wordt veel aandacht besteed aan de verbinding met de 29 kernen, door actief met hen aan de slag te gaan volgens het 'procesplan kernendemocratie'. Door te putten uit elkaars ervaringen wordt deze periode benut om te bouwen aan een gezamenlijke werkwijze voor de nieuwe gemeente.

4. Regionale samenhang

Het is van belang dat gemeenten ook in regionaal verband hun verantwoordelijkheid nemen om de opgaven in de regio het hoofd te bieden. Daarmee zal immers de kracht van de regionale samenwerking toenemen. De voorgenomen herindeling leidt tot een gemeente van ruim 77.000 inwoners die passend is in haar omgeving. De gemeente neemt naar verwachting een stevige positie in en is in staat om haar belangen (regionaal, provinciaal en landelijk) te behartigen. De nieuwe gemeente zal goed in staat zijn om agenda's van regionale samenwerkingsverbanden (mede) te bepalen en daar positie in te nemen.

Met de herindelende gemeenten zijn wij het eens dat met deze herindeling de samenhang én potentie van het gebied niet optimaal wordt benut. Dit omdat de gemeente Grave, als bestuurlijk onderdeel van het Land van Cuijk, geen deel uitmaakt van de onderhavige herindelingsprocedure. In het beleidskader wordt aangegeven dat er situaties denkbaar zijn waarin er sprake is van een urgente noodzaak om de bestuurskracht van een gemeente te versterken, terwijl een gedragen duurzame oplossing op korte termijn niet mogelijk is. In dergelijke gevallen kan het belang van het versterken van de gemeentelijke bestuurskracht zwaarder wegen dan het op korte termijn realiseren van een regionaal bestuurlijk eindbeeld, aldus de tekst uit het beleidskader. Het is goed in het herindelingsadvies te lezen dat de gemeenten Boxmeer, Cuijk, Mill en Sint Hubert en Sint Anthonis samen met Grave graag één gemeente in het Land van Cuijk willen vormen. Tegelijkertijd moeten we constateren dat dit vanwege gebrek aan lokaal bestuurlijk draagvlak binnen de gemeente Grave op korte termijn niet tot de mogelijkheden behoort.

Het wordt zowel door de vier herindelende gemeenten als door ons noodzakelijk geacht de bestuurskracht op korte termijn te versterken. De beoogde samenvoeging per 1 januari 2022 maakt dit mogelijk, waarbij wij ons realiseren dat deze herindeling mogelijk in de toekomst een wijziging kan ondervinden door een lichte samenvoeging.

Datum

30 juni 2020

Ons kenmerk

C2238208/4709045

Ondanks het feit dat de gemeente Grave niet participeert in de herindeling, wordt de regionale samenhang binnen de regio Land van Cuijk behouden en sterk bevorderd. Het nieuwe gemeentebestuur van de gemeente Land van Cuijk geeft aan op inhoud te blijven verbinden met het gemeentebestuur van Grave, om zodoende samen de belangen te behartigen, de opgaven op te pakken en de kansen te benutten van de regio Land van Cuijk als geheel.

Financieel perspectief

Op verzoek van de vier gemeenten is door de provincie een financiële herindelingscan uitgevoerd. Uit deze in februari 2020 verschenen rapportage kan de hoofdconclusie getrokken worden dat er sprake is van een gezonde uitgangssituatie voor de nieuw te vormen gemeente. Voor gedetailleerde informatie rondom de huidige en toekomstige financiële positie van de gemeente(n) wordt u kortheidshalve verwezen naar het Bijlageboek onder G waar de 'Herindelingscan Land van Cuijk' integraal is opgenomen.

Naamgeving, grenzen en herindelingsdatum

In een interactief proces met de samenleving is gezocht naar draagvlak voor de nieuwe naam voor de te vormen gemeente. Er zijn ruim 1.000 inzendingen ontvangen voor een naam van de nieuwe gemeente. Een naamgevingscommissie³ heeft uit alle suggesties de drie meest passende voorstellen voor een naam geselecteerd. De drie geselecteerde namen, zijn voorgelegd aan alle inwoners van 16 jaar of ouder van de gemeenten Cuijk, Boxmeer en Sint Anthonis. In de periode van 27 september tot en met 14 oktober 2019 konden zij hun voorkeursstem op één van deze drie namen uitbrengen. De uitslag van deze stemming is op 18 oktober 2019 bekend gemaakt. De samenleving koos in grote meerderheid (63%) voor de naam gemeente Land van Cuijk. De voorkeur van de inwoners is op 28 oktober 2019 door de raden van Boxmeer, Cuijk en Sint Anthonis formeel bekrachtigd. De inwoners en het gemeentebestuur van de gemeente Mill en Sint Hubert hebben met de uitslag van de inwonersraadpleging (23 januari 2020) en het raadsbesluit van 30 januari 2020 de keuze voor deze naam onderschreven.

De beoogde grenzen van de nieuw te vormen gemeente bestaan uit de buitengrenzen van de huidige vier betrokken gemeenten, waarbij de binnengrenzen vervallen. De gewenste datum van de herindeling is 1 januari 2022. Wij onderschrijven deze uitgangspunten.

---

³ De eindrapportage van de naamgevingscommissie is opgenomen in het Bijlageboek, onderdeel C.

Tot slot

Hierboven hebben wij het herindelingsadvies tot samenvoeging van de gemeenten Boxmeer, Cuijk, Mill en Sint Hubert en Sint Anthonis beoordeeld aan de hand van de daarvoor geldende toetsingscriteria en hebben wij een positief oordeel gevormd over de kwaliteit van de doorlopen arhi-procedure.

Op grond van deze afweging verzoeken wij u om op basis van dit herindelingsadvies en onze zienswijze een voorstel van wet in voorbereiding te nemen dat erop is gericht de voorgenomen herindeling per 1 januari 2022 te effectueren. Wij gaan ervan uit dat u een spoedige behandeling van het wetsvoorstel zult bevorderen.

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,

de voorzitter,

prof. dr. W.B.H.J. van de Donk

Datum

30 juni 2020

Ons kenmerk

C2238208/4709045